

Tid til haven

Havetips uge 38

Af: Marianne Bachmann Andersen

Høstanemoner

Billede: PL Susan.jpg

Et fremragende ord til de anemoner, som har blomstret hele august måned og stadig udvikler nye blomster fra knopper, som planten gemmer helt nede mellem bladene lige over jorden. Høstanemoner er i familie med de anemoner, der om foråret pryder bunden af skoven, de anemoner, der kun er 10 – 15 cm høje og fås i hvid, rosa og blå – balkan anemoner samt en hel del andre mindre kendte anemoneslægter, der blomstrer både forår og sommer. Høstanemoner findes i flere sorter i farveskala hvid, rosa til rosarød. De bliver 60 – 100 cm høje afhængigt af, hvilken sort, det drejer sig om. De seneste år er en lidt nyere type høstanemoner fra Japan dukket op. De findes som en serie af Pretty Ladies og bærer sortsnavne som: 'Diana', 'Emily', 'Susan' og 'Julia'. De nye typer fra Japan udmærker sig ved at være mere blomsterrige og ikke så høje, som de høstanemoner, vi allerede kender. Høstanemoner trives i almindelig havejord og skal plantes i fuld sol eller halvskygge. De er fuldt hårdføre, blomstrer frem til oktober og er velegnede til buketter.

Kalk til græsplænen

Billede: Mos.jpg

Vi nærmer os den årstid, hvor græsset gror knapt så hurtigt. Fugtigheden er høj – især omkring jordoverfladen, så der er store muligheder for at mos etablerer sig i græsset netop nu. Den sidste gødskning på plænen var i august måned, hvor et enkelt kg NPK eller naturgødning pr. 100 m² er med til at holde græsset i vækst. Når græsset gror godt, fortrænges muligheden for mosvækst. Har du større træer med tætte kroner, vil græsset nedenunder stå så meget i skygge, at risikoen for mos opstår.

Du kan gøre følgende for at undgå mos i plænen:

- Hold klippehøjden på græsslåmaskinen relativt høj. Græsset vokser bedre og fortrænger mos
- Kalk græsplænen nu. Surhedsgraden falder naturligt og græs bryder sig ikke om at vokse i sur jord
- Dårlig iltning i plænen undgås ved at dræne "våde" pletter. Brug en greb og "prik" huller, som fyldes op med grus eller harpet muld. Fej plænen med en grov kost, så gruset falder ned i hullerne
- Fjern mos og så græsfrø i den "tynde" plæne

Billede: Aebler.jpg

Æbler til mangt og meget

Efterårets blæsevejr får æblerne til at rasle ned af træerne i et væk. De mange nedfaldsæbler, som vi den næste måned skal fjerne fra græsplænen, inden den skal løbes over med græsplænen, kan sagtens samles og anvendes senere. Mange af frugterne er skadede af faldet, mens langt de fleste faktisk er rigtig fine og kan lægges i kasser til senere brug. I Danmark bliver der kogt rigtig meget æblegrød til æblekage i disse uger. Retten, som kategoriseres som egnsret spores tilbage til 1800-tallet og varierer noget i udformning fra landsdel til landsdel. Det sjove er, at opskrifter fra tidligere generationer går i arv og dermed holder vi fast i traditionen om at anvende æbler til desserter hvert efterår.

Følgende opskrift giver jeg gerne videre til andre familiers samling af æblekager/tærter:

Marcipanæbletærte

8 – 10 personer

Dej:

3 dl hvedemel

100 g smør
2 spsk. sukker
4 spsk. koldt vand
Fyld:
100 g marcipan
100 g smør
1 dl sukker
3 – 4 faste, syrlige æbler
2 store æggehvider
Æg til pensling

Arbejd mel, fedtstof og sukker sammen og tilføj vand til en ensartet dej, der stilles koldt i 10 min. Rul $\frac{3}{4}$ af dejen ud og beklæd en bageform med diameter 24 cm.

Rør fedtstof og sukker sammen til luftig masse. Skræl og riv æblerne, der blandes med revet marcipan og derefter vendes i sukkerblandingen. Pisk æggehviderne stive og rør dem lidt ad gangen i fyldet. Bred fyldet ud på tærtedejen og pynt med rudemønstre af den resterende $\frac{1}{4}$ af dejen.

Pensl tærten med sammenpisket æg og bag den ved 200 grader C i 40 – 45 min.

Billede: Aronia.jpg

Beskæring og plantning

September er ofte lig med arbejdslørdage i dagsinstitutionernes omkringliggende grønne områder. Her tumler masser af børn rundt hver eneste dag hele året og slider området beplantning til. Alligevel har udvalget på skolen truffet beslutninger om at lave voldsomme beskæringer af buskarealer, der jo med tiden breder sig og tager mere plads op, end det oprindeligt var planen. Mange forældre og lærer tager de grove handsker på, finder beskærersakse og ørnenæb frem, for derefter at gå hårdt til værks på rugosa-roser, snebær og spiræa. Kan det dog gå an?

En sådan grov "varmemesterbeskæring" har til formål at sætte bevoksningen tilbage, men ofte sker der det, at de stærkeste planter så vokser hurtigst frem, og hindrer de svagere planters fremfærd. Måske skulle man overveje helt at fjerne de planter, der breder sig for voldsomt og lade de mindre aggressive være tilbage i oprindelig form? Man kunne også forestille sig, at der skulle plantes nye planter ind i disse bevoksninger. Måske ville en plante som surbær, der får de smukkeste efterårsfarver og spiselige bær, være en løsning?

Er du med i udvalget på Jeres skole, så søg vejledning i dit havecenter, inden de store radikale beskæringer går i gang på DIN skole.